

Iskate vsak dan razen nedelj in praznikov.
—
Issued daily except Sundays and Holidays.

PROSVETA

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY
NOV
Office of publication:
2637 So. Lawrence Ave.
Telephone: Lawdala 4438.

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LETO—YEAR XII. Chicago, Ill., petek, 21. novembra (Nov. 21) 1919. Subscription \$4.00 STEV.—NUMBER 275.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burton, Postmaster General. Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

BARONI ZAHTEVAJO, DA VLA- DA PRISILI RUDARJE K DELU.

Sodnijski odlok nalaga državi Severni Dakoti, da izroči rudnike nazaj privatnim družbam. Garfieldova izjava. Stavka rudarjev se nadaljuje po vseh državah.

Splošni stavkovni položaj.
V Washingtonu se je večerj vršila skupna konferenca zastopnikov rudarske unije in premogovnega trasta. Operatorji imajo predložiti svoje protipogoje. Zastopniki rudarjev vztrajajo pri svoji zahtevi, da morajo rudarji dobiti 60% povznanja plače, šesturni delavnik in pet dni dela v tednu.

Kralji premoga so apelirali na vlado, da naj stori kakšne korake za obratovanje rudnikov. Odbor operatorjev je večerj konferiral z justičnim tajnikom Palmerjem v svrhu, da justični department prisili rudarje k delu.

Okrožni sodnik W. L. Tuessele v Severni Dakoti je izdal odlok, da mora država izročiti rudnike Washburn Lignite kompanije nazaj do ponedeljka popoldne. Sodnik je ostro ožtel gospodarja Fraxerja, ki je zaplenil rudnike. Za deva pojde najbrž pred državno vrhovno sodišče predno se bo država pokorila odloku. Druge rudniške družbe v Severni Dakoti tudi zahtevajo svoje rove nazaj. Rudarji pa izjavljajo, da takoj znova raktirajo, ako legubi država zasekane rudnike.

Vladna železniška uprava je danes suspendirala 186 potniških vlakov, ki voziijo v Chicago. Govori se, da imajo železnice samo še za deset dni premoga v zalogi.

Stavka premogarjev v državah Illinois, Indiana, Ohio, Pennsylvania, Kansas, Iowa, West Virginia, Colorado in Wyoming se nadaljuje.

Priporočila kurivnega upravitelja.

Washington, D. C. — Kurivni upravitelj dr. Garfield je povedal zastopnikom rudarjev in premogovniških podjetnikov, da ljudstvo v Združenih državah potrebuje premog, da jim da še eno priliko, da se zberejo na skupnem svetovanju in izravnajo svoj spor. V političnih krogih govore, da Garfield ni nikomur grozil, ampak je dejal, če premogovniški podjetniki ne izravnajo spora in se rudarji ne vrnejo na delo, da bo vlada podvzela najkrajnnejše korake, da prične obrat v rudnikih. Mogoče bo vlada našla potrebo, da prevzame rudnike.

V svojem nagovoru na zastopnike rudarjev in premogovniških podjetnikov je Garfield rekel, da so rudarji upravičeni do poštena meze, premogovniški podjetniki pa do priličnega dobička, toda ljudski interesi morajo ostati varovani. Povdarjal je, da mora biti vsaka pogodba, ki bo sprejeta, odobrena od kurivnega upravitelja, ker se vlada ne strinja s takim povznanjem meze, da bo breme odloženo na ljudstvo.

Dr. Garfield je predložil podatke o produktivnih stroških in profitu. Takoj po nagovoru kurivnega upravitelja sta odbora rudarjev in podjetnikov obdržala sejo. Po triurnem zborovanju je bilo sporočeno, da ni prišlo do zaključkov. Skupna konferenca se bo obdržala prihodnji dan.

Po konferenci je rekel Thomas Brewster, predsednik podjetniškega odbora, da so malo napredovali prvi odkar se je vršila prva konferenca v Buffalu in da so razpravljali o temelju, na katerem se lahko vrši nadaljno delo.

John Lewis, predsednik rudarske organizacije, je rekel: "Podjetniki niso imeli protipredloga, da ga nam predložijo. Govorili smo ves popoldne, toda prišli nismo nikamor."

JEKLARSKI STAVKARJI VSTRAJNI.

Krčevito prizadevanje jeklarskih podjetnikov ni imelo uspeha.

STAVKARJI ODGLASOVALI ZA NADALJEVANJE STVKE.

Pittsburgh, Penna. — Izvirno brzojavno poročilo.) — Jeklarski podjetniki so napravili silovit pritisk, da zlomijo stavko jeklarskih delavcev, toda pritisk ni prinesel zaželjenega uspeha. Foster, tajnik organizacijskega odbora jeklarskih delavcev, in organizatorji so bili izgnani iz Johnstowna, toda vse skupaj ni prineslo jeklarskim podjetnikom zaželjenega uspeha. To časopisje je zamočalo resnično o dogodkih v Johnstownu, ali je pa te dogodke prineslo v pobarvanih tiskanih listih. Mnogi listi so prinesli vest, da je pričela jeklarna Cambria Steel kompanije obratovati s polno paro.

Kaj se je zgodilo? V ponedeljek dne 17. t. m. so parne pišali jeklarne Cambria Steel kompanije, ki so molčale od 22. septembra t. l. privrati tulile, da se odločijo za osemtedenski molk. Velebitniško časopisje je prineslo z debelimi črkami tiskane napise: Osem tisoč se je vrnilo v jeklarne Cambria, stavka je končana z ozirom na Johnstown.

Stavkarji so imeli svoje straže, ki so imele nalog, da prestejejo delavce, ki so se vrnili v jeklarne. Preriti se niso mogli do vrat, ker je bil tam kerif svojimi ljudmi in v družbi državnih konstablerjev, da prestejejo vse do zadnjega moža. Po poročilu stavkovnih straž je odšlo v jeklarne devet sto delavcev. Nekateri teh so šli samo do stavkovnih straž, kakor da grede na delo, pred vratmi jeklarne so se pa vrnili mnogi, ko so se prepirali, da jih ne prihaja sedem tisoč na delo, drugi so ravno iz istih varokov zapustili jeklarne še pred polnočjo.

Ložje je pa bilo šteti delavce v terek, ko so prihajali iz jeklarne. Šteje je prineslo sledeči rezultat: Ob petih popoldne je prišlo pet in petdeset delavcev iz jeklarne pri podzemskem vhodniku, ob istem času je pet delavcev vstopilo. Ob tem času prihajajo delavci, ki delajo le osem ur normalno stejejo od tri do štiri tisoč. Pri nižjih vratih so prišli ob istem času trje delavci iz jeklarne, eden je šel notri. Med peto uro 15 minut in šest uro 15 minut se menjajo delavci, ki delajo podgnevu deset ur in štirinajst ur ponočl. V normalnem času pride po podzemskem vhodniku sedem do osem tisoč delavcev. Zdej je pa prišlo iz jeklarne 87 delavcev, dvajset delavcev je vstopilo. Pri nižjih vratih je prišlo iz jeklarne sto šestdeset delavcev, dvajset do petajset delavcev, prigajajoči, pisarniški uslužbeni in vsakovrstni tumačniki. V terek ni delalo nad šest sto ljudi. Neuki stavkokaži so zopet spridili nekaj jekla, to je bil dobiček, ki ga je imela kompanija od stavkokazev.

Pri organizacijah, ki so prizadele valed stavke, so člani glasovali o predlogu, če se nadalje vztrajajo v stavki. Člani so glasovali, da stavka nadaljuje do zmagovitega koncra. Tuljenje parne pišali so pa prekrstili v poziv zadnjega upanja.

KAJ SE GODI V JUGOSLAVIJI? GENERALNA STAVKA PREMOGARJEV?

Rim. — Iz Zagreba skozi Trst poročajo poročajo, da je na Hrvaškem in v Bosni generalna stavka premogarjev. 25,000 delavcev je na štrajku. Vlada je poslala 10,000 vojakov med štrajkarje in v krvavem spopadu je bilo ubitih mnogo delavcev. Stavka ima politični značaj.

JUGOSLAVIJA GROZI ITALIJI Z OROŽJEM.

Jadranski spor se bo reševal z orožjem in odgovornost pada na entento.

D'ANNUNZIO NAMERAVA "OSVOBODITI" ČRNO GORO.

Pariz, 20. nov. — Jugoslavija je prenehala z demobilizacijo svojih starejših letnikov in drži čete pod orožjem čakajoča, kaj se razvije iz d'Annunzijevega pustolovstva in kakšno akcijo izvame Italija proti zagarjanju na Reki. Jugoslovanska vlada v Beogradu je objavila svarilo na naslov Italije in zaveznikov, v katerem pravi, "da je mera potrpežljivosti polna in da na tisoče Jugoslovancev, ki so pobegnili iz pokrajin, okupiranih po Italijanih in d'Annunzijevih četah, vedno bolj pritiska na javno mnenje za obrambo svojih pravice."

Izjava jugoslovanske vlade jasno kaže, da so Jugoslovani vedno bolj prepričani, da edina pot, ki jim je še ostala, da ustavijo prodiranje italijanskega militarizma na svoje ozemlje je — orožje, ki ga morajo rajši v samobranju.

Jugoslovani polagajo vse odgovornost na veselje, ki tvorijo vrhovni svet v Parizu, če znova poteše kri ob Jadranu; nemarnost veselji, ki mirno gledajo, kaj počneja d'Annunzio, bo kriva krvavega konflikta. Izjava Jugoslavije je obenem ultimatum, ki odločno pravi, da pride do boja, ako bo d'Annunzio poskušal izkreati svoje čete v Splitu, Trogiru ali v katerem drugem dalmatinskem pristanišču, kjer se nahajajo jugoslovanske garnizije.

Nemogoče je, da bi jugoslovanska vlada še nadalje trpela blazno podvzetje političnega pustoloveca d'Annunzija, proti kateremu se ne ganejo zavemlje niti asociirane države niti Italija," se glasi ultimatum.

Beograd, 20. nov. — Iz Splita poročajo, da se d'Annunzio pripravja za napad na omenjeno mesto. Druga vest se glasi, da misli d'Annunzio voditi ekspedicijo v Črno Goro, katero hoče "osvoboditi."

GOSTJE OROPANI V HOTELU.

Elyria, Ohio. — Ko so gostje sedeli v hotelu "Toplift" pri zajtrku, je vstopil neznan bandit in je gostom ukazal, naj se lepo uvrstijo ob steni. Naglaj je goste v kot, nakar je izpraznil register za gotovino in se poslovil vlnudno od prestrašenih gostov.

Odnesele je okoli devetdeset dolarjev. Kop je bil seveda takoj naznanjen policiji, ali preden je došla policija na lice mesta, ni bilo duha in sluha o predrzem roparju.

WILSONOV TAJNIK JE KUPIL OLJNE VRELCE.

Jacksboro, Tex. — Joseph P. Tumulty, privatni tajnik predsednika Wilsona, je kupil tukaj petrolejski vrelce.

POSLEDICE EKSPLOZIJE.

Hays, Kans. — Tukaj je eksplozirala nabiralnik za gorolin. Pet oseb je obležalo mrtvih in pet dvajset je bilo ranjenih.

VREME.

Chicago in okolice. — V soboto nastalo, morda del. Južni vetrovi. Solneni izhod ob 6:46, zahod ob 5:25.

MIROVNA POGODBA ZAVRŽENA V SENATU.

Wilson in Lodge sta poražena in senat je zaključil izredno zasedanje.

RESOLUCIJA ZA PROGLASITEV MIRU ODLOŽENA.

Washington, D. C. — Zgodilo se je še več. Senat je odklonil ratifikacijo mirovne pogodbe s pridržki in odklonil je Wilsonovo pogodbo brez pridržkov, nato je bilo izredno zasedanje zaključeno, senatorji so odšli domov in mirovna pogodba je tam, kjer je bila navedena julija, ko jo je Wilson prinesel iz Pariza in sklical izredno zasedanje 86. kongresa. Zasedanje je bilo sklicano edino s namenom, da se ratificira pogodba, "ker je bil mir silno potreben," kakor je dejal Wilson. Kongres je zboroval pet mesecev, toda ratificiral ni nič in danes so Zdržene države tehnično še zbiraj "v vojni" z Nemčijo in v veljavi ostanjejo vsi izjemni zakoni, ki so bili sprejeti za čas vojne, dani ravno je bila vojna končana že pred enim letom, ameriške čete so demobilizirane in mir je bil še davno podpisan v Versailleu.

Človek bi lahko slutil, da navihani, nazadnjaški političarji najlaž zavlačujejo mir, samo da obdrže izjemne zakone in veljavi, zakone, kot je protispijonažna postava, ki zdaj izvrstno služi za preganjanje delavcev, vojna prohibicija, Leverjev zakon, ki ga zdaj izrabljajo proti rudarjem itd.

Senat je v sredo glasoval o treh resolucijah. Prva je bila Lodgeva za ratificiranje pogodbe s petnajstim pridržki. Resolucija je bila poražena s 55 glasovi proti 39. Dvotrajinske večine ni bilo. Nato so republikanci predložili drugo resolucijo s pridržki napram ustavi liga narodov; zopet je bila poražena s 51 glasovi proti 41. Topot so glasovali s demokrati tudi oni republikanci, ki so za "lahke (omejene) pridržke." Tretjo resolucijo je predložil demokrat Underwood za ratificiranje pogodbe brez vsakih pridržkov, kakršno je prinesel Wilson iz Pariza. Bila je poražena s 53 glasovi proti 38.

S tem je bila igra končana. Senator Lodge je potem predložil resolucijo, da kongres proglašuje vojno z Nemčijo za končano brez ozira na ratificiranje pogodbe. Resolucija je bila izročena odseku za zunanje zadeve in pride v razpravo v prihodnjem zasedanju kongresa. Razume se, da se bo razprava o tej resoluciji zopet vlekla brez koncra in kraja.

Napoved je bilo predlagano, da senat zaključí zborovanje. Predlog je bil sprejet s 47 glasovi proti 27.

Prihodnje redno zasedanje kongresa se odpre 1. decembra. In tedaj pride mirovna pogodba ponovno v razpravo.

Pariz, 20. nov. — Tukaj poročajo, da Anglija in Francija nikakor ne bosta sprejeli Lodgevih pridržkov v mirovni pogodbi, če jih sprejme ameriški senat. Evropski diplomatje vidijo veliko krizo valed akcije ameriškega senata.

RAZSTREBA V TOVARNI ZA SMODNIK.

Wayne, N. J. — V tovarni za smodnik, ki je lastnina E. I. du Pont Nemoura kompanije, se je dogodila razstrelba, pri kateri sta bila dva delavca na mestu ubita. Ranjenih je bilo več delavcev, med njimi nekaj deklet, ki so zaposlene v tovarni.

MENIŠKI BANDITJE SO UBILI VLADNA DETEKTIVA.

Agua Prieta, Sonora. — Dvajset milj južno od Montezume so našli obehena Enrique Hermandez in Francisco Arilla, detektiva mehiške vlade. Umorili so ju banditje.

OLEMENCBAU PRIPOROČA NOVO VOJNO S SOVJETSKO RUSIJO.

Pariz. — "La Populaire," glasila levokrilnih socialistov, poroča, da bo Clemenceau na prvi soji izvrševalnega sveta lige narodov predlagal, da liga napove vojno sovjetski Rusiji in popolnoma uniči sovjetsko republiko. Francoški viri zanikajo to vest.

DELAVSKA ZMAGA V ITALIJI IN BELGIJI.

120 socialistov v italijanskem in v belgijskem parlamentu.

REAKCIJA NA FRANCOŠKEM.

Brusel, Belgija, 20. nov. — Na podlagi popolnih poročil o izidu volitve zadnje nedelje bo nova belgijska zbornica sestavljena takole:

73 klerikalcev, 70 socialistov, 34 liberalcev in devet poslanecv manjših strank, ki nimajo posesta nega političnega programa.

Socialisti so napredovali za 30 poslancev, klerikalei so jih izgubili 26, liberalci pa 11.

Rim, 20. nov. — Po novejših poročilih imajo konstitucionalci 300 poslancev, socialisti 120, katoličani pa 90.

Pariz, 20. nov. — Da je pri nedeljskih volitvah na Francoškem zmagala največja reakcija, pokazuje dejstvo, da je izvoljen eden knez, pet vojvod, osem markijev, štiri baroni in mnogo grofov. Med izvoljenimi plenčel je knez Murat, vojvoda Dalmatinski, marki de Castellane, baron Rothschild itd.

VLADA NE PRODAJALA MOKO PO RUSIJSKI CENI.

Profitarji nadaljujejo igro v sladkorjem.

Chicago, Ill. — Žitna korporacija Združenih držav namerava prodajati moko trgovcem na drobno, da bo lahko ljudstvo kupovalo moko po nižjih cenah. Pekarne bodo lahko tudi naročale svojo moko direktno pri žitni korporaciji, da bodo znižale ceno kruha.

Sod moka bo stal okoli dvanajset dolarjev, ali nekaj manj kot na odprtem trgu. Moka je mleta iz najboljše pšenice in brez primesi. Na trg bo prihajala tudi v osminkah in šestnajstinkah soda, tako da bo ljudstvo lažje segalo po nji v prodaji na drobno.

Žitna korporacija ima velike zaloke moke, toda kupovati prične zopet prihodnji terek.

Vlada bo prodajala zimsko pšenico tudi mlinarjem skozi pet dni. Priračunila bo le majhne stroške in ena bo nekoliko nižja kot na odprtem trgu.

Na ljudstvo je napravilo to naznanilo v splošnem dober vtis, ker pokazuje, da ima vlada voljo znižati cene najpotrebnejšega živila za ljudsko prehranitev.

Položaj na trgu s sladkorjem je nejasen. Sof Westerfield, predsednik organizacije trgovcev, ki prodajajo blago na drobno, je dejal, da položaj na sladkorjem trgu postaja slabši, za kar je odgovorno profitarstvo. Od trdi, da ne bo odpravljeno pomanjkanje sladkorja na žikškem trgu tako kmalu.

Major Sprague pa trdi, da kmalu pride sladkor v Chicago iz sladkovnih tovarn na zapadu. Westerfield je pa menil, da tovarne, v katerih proizražajo sladkor iz sladkorne pese, zadržujejo sladkor od trga, ker čakajo na boljše cene.

MORILKA PRIZNALA ZLOČIN.

Minneapolis, N. Y. — Mrs. Maria Warren, ločena žena, je priznala, da je ubila mrs. Clara Branchovo v Lynbrooku. Izpovedala je, da jo je v prepiru zaradi denarja udarila s sekiro po glavi, ki jo je našla v obedovalnici.

REVOLTA V VLADIVOSTOKU POTLACENA.

400 rebelev ustreljenih, drugi so pobegnili; general Gajda je vodil vstajo.

KJE JE KOLČAK?

Vladivostok, 18. nov. — Revolucionarne čete, ki so hotele osvojiti mesto, so premagane in razkrojljene. Okrog 1400 mož je bilo v rebelni armadi in 400 je ujetih. Vladne Kolčakove čete so večerj okupirale železniški kolodvor, ki je bila zadnja postojanka revolucionarjev. Vsi ujetniki bodo ustreljeni. Eksekucija ujetnikov se je že pričela.

Washington, 20. nov. — Po vesteh iz Vladivostoka, ki jih je prejel državni department, je general Gajda organiziral revolucijo proti vladi Kolčaka, toda revolucija je že pomeščila. Gajda je bil ranjen in ujet s svojimi častniki. Člani nove, revolucionarne vlade so pobegnili. General Gajda bo najbrž deportiran. V bitki med revolucionarji in Kolčakovimi četami je bil ranjen neki ameriški pomorščak, katerega je zadel krogi, ko je opazoval boj s krova ameriške bojne ladje "New Orleans" v vladivostoki luki.

(General Gajda je Čeh, ki je povečeval čehoslovakiškim brigadam, katere so pomagale Kolčaku do stolčka. Pred nekaj tedni je bilo poročano, da se Gajda spri s Kolčakom in da so čehoslovaki zapustili Sibirijo. Op. ur.)

London, 20. nov. — V angleških vladnih krogih prevladuje skrb kaj je s Kolčakom. Večerj so poročali iz Moskve, da je bil izvršen spad na njegovo osebo. Bojna granata, ki je bila vržena na njegov avto, je ubila šest vojakov. Iz Nove Nizajajevke, 130 milj odraaj Omska, je pred par dnevi prišla vest, da je Kolčak s zadnjimi beguni zapustil Omsk, ko so se vsi drugi uradniki njegove vlade pobegnili iz mesta.

WILSON BO SE BOKRAT POSKUSIL S INDUSTRIJALNO KONFERENCO.

Washington, D. C. — Predsednik Wilson je večerj organiziral novo industrijalno konferenco, ki prične zborovati 1. decembra. Konferenca ima namen "razpravljati o industrijalnem nepokoju in najti sredstva za sporazum med delom in kapitalom," česar ni mogla doseči prva konferenca. Nova konferenca obstoji samo iz takozvane "publike" in predsedoval bo W. B. Wilson, tajnik departmenta za delo. Sladčilih 17 moči, katere je imenoval Wilson, tvori "publiko" v novi konferenci.

Th. W. Gregory, bivši justični tajnik; G. W. Wickersham, bivši generalni pravdnik v New Yorku; Oscar A. Strauss, bivši tajnik za trgovino in delo; H. M. Robinson, Pasadena, Cal.; Fr. W. Taussig, profesor v Cotuitu, Mass.; S. W. McCall, bivši guvernor v Massachusettsu; Herbert Hoover, bivši živečni upravitelj; Martin H. Glynn, bivši guvernor v New Yorku; H. C. Stuart, Elks Garden, Va.; dr. W. C. Thompson, profesor na vneštilliču v Columbus, O.; R. Hooker, Springfield, Mass.; John T. Slade, St. Paul, Minn.; Julius Rosenwald, milijonar v Chieagu; O. C. Young, New York; N. J. Watters, Manhattan, Kans.; S. King, Waltham, Mass.

NEZGODA NA ŽELEZNIŠKEM KRIŠIŠČU.

Philadelphia, Pa. — Na železniškem križišču pred ladjedelnico je vlak udaril v tovarni avtomobil. Šest delavcev je ubitih in devet ranjenih.

70 RADIKALCEV ARBITRANJE V CLEVELANDU.

Cleveland, O. — V sredo zvečer so detektivi in operatorji "Lojzne ameriške lige" prijeli 70 socialistov in komunistov na petih različnih zborovanjih.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vrstače.

Naročnina: Zedinjene države (inven Chicago) in Kanada \$4.00 na leto, \$2.00 za pol leta in \$1.00 na tri mesece; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 za pol leta, \$1.40 za tri mesece, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov za vsa, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.50, and foreign countries \$7.00 per year.

Datum v obljubljenju n. pr. (November 30-19) poleg vašega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

LLOYD GEORGE IN NJEGOVA POLITIKA
V RUSIJI.

Ko je Lloyd George, angleški ministrski predsednik omenil prvič pred dobrim tednom, da ne bi bilo napacno, če pride med Veliko Britanijo in sovjetsko Rusijo do praktičnega sporazuma, je sunil v gnezdo nazadnjakov. Zahrumeli so proti njemu kot roj sršenov in vpraševali, kaj njegov govor pomeni. Dejali so poleg zastavljenih vprašanj, da se Velika Britanija ne more sporazumeti, dokler v tak sporazum ne dovolijo v Parizu. Povdarjali so, da Velika Britanija ne more sklepati kompromisov z revolucionarno Rusijo. V Parizu niso Lloyd Georgeove besede napravile prav nobenega prahu. Učinek njegovih besed o potrebi sporazuma s sovjetsko Rusijo je bil v Parizu tak, kakor da jih ni spregovoril. In nazadnjaki na Angleškem so zopet vpraševali, kaj ta molk v Parizu pomeni, ker je vendar postal dogovor med Veliko Britanijo in Parizom, da vržejo sovjetsko vlado.

Lloyd George je kot praktični politikar molčal na te očitke in vprašanja, kakor da jih ne sliši. Čakal je nekaj dni, da je prišlo še več vesti v javnost o porazu Judeniča. Kolčaka in drugih protiboljševiških korifej, in izjavil je, da se bo Velika Britanija umaknila iz Rusije, ker je človeku arajca vendar bližje kot pa suknja. Nihče vendar ne more pričakovati, da bo Velika Britanija izkrmavala pri uganjanju boljševikov. Pri tem je omenil, da so druge dežele v boljši poziciji, da nastopijo v ruski civilni vojni proti boljševikom, kot je Velika Britanija. Govoril je tudi, da je nadaljno bojevanje brezuspešno proti boljševikom, kajti butara civilne vojne v Rusiji postaja vedno večja za Britanijo. Nevarnost je tako velika, da spravi dežela sebe v nevarnost, ki hoče intervenirati v tako veliki deželi, kot je Rusija.

Kaj je Lloyd George pravzaprav povedal? Njegove besede so bile dvoumne in njih pomen se lahko tako spreminja, kot se spremeni položaj. Lloyd George je menil, če ne pride nihče drugi na pomoč, tedaj je čas tukaj, da se umaknemo iz Rusije in prepustimo Kolčake, Denikin in Judeniče, da se bojujejo proti boljševikom, kakor vedo in znajo. Če pride tako velika pomoč, da izdatno razbremenijo Veliko Britanijo in Francijo, bomo še nadalje sodelovali v civilni vojni proti sovjetski vladi iz enostavnega razloga, ker hočemo biti tudi deležni sadov zmage. Tako je razumeti Lloyd Georgea. Zavaroval si je dva izhoda, kajti oba ne bosta nikdar zaprta. Velika Britanija se lahko umakne iz ruskih homatij, ne da bi pri tem kaj trpela na ugledu, lahko pa sodeluje še nadalje pri njih, če so razmere ugodne za tako sodelovanje.

Lloyd George ni govoril svojih besed o položaju v sovjetski Rusiji tjevidan. Kar je povedal, je dobro premislil in tudi v Parizu so ga dobro razumeli v vladnih krogih. Če Velika Britanija odtegne svojo pomoč protirevolucionarjem v Rusiji, se umakne tudi Francija. Ako bo pa Velika Britanija podpirala še nadalje Kolčake, Denikin in Judeniče, jih bo tudi Francija.

Tako zdaj stoji stvari po Lloyd Georgovi razlagi. Povedala bo pa šele prihodnost, po kateri poti pojde Velika Britanija, če je res prišel že čas, da Velika Britanija umakne svojo pomoč protirevolucionarjem v Rusiji.

Strah prihaja v kosti starokopitnim politikarjem. — Delavska stranka ni mogla pri zadnjih volitvah še razviti svojih moči, ker se ni bila ustanovljena v vseh državah. Ali tam, kjer so delavci sami postavili svoje kandidate, ne da bi vprašali politikarje starih strank za dovoljenje, so dosegli še precejšnje uspehe v očigled dejstvu, da ni bila agitacija dosti razvita, ker je delavska stranka bila šele v ustanovnem stadiju. V Illinoisu so v nekaterih mestih kandidate za konstituentno dobili večino in v dveh okrajih je delavski kandidat propadel le za par sto glasov. Tako so na pr. delavski kandidatje zmagali v okraju Will s 400 glasovi večine, v okraju Du Page so pa propadli za 500 glasov. V nekaterih pennsylvanskih mestih so delavski kandidatje prodrli na celi črti, v Cheyenne, Wyo., so izvolili delavec župana itd.

Ta prva znamenja delavske samostojne politične akcije pa povzročajo glavobol politikarjem starih strank, ker vidijo v njih, da se je pričelo njih neomejno politično gospodarstvo krhati.

DOPISI.

Gary, New Duluth, Minn.

Od svojega brata Alojza Dobejaka iz Škerlovec pri Velikih Laščah na Dolenjskem sem dobil pisno, v katerem mi opisuje veliko trpljenje, katero je moral pretrpeti v zadnji vojni. Ker je precejšnje število njegovih znancev tukaj, jih bo gotovo zanimalo in radi tega podam v kratkem, kar mi piše:

Takoj v začetku vojne, 18. avgusta l. 1914 je bil naš polk popolnoma pničen. Jaz sem se takoj zgubil in taval sem tu tja. Zbral so nas zopet skupaj ter iz vojakov vseh različnih polkov so napravili tri stotnije. Dvanajst dni so nas preganjali sem in tja brez vsakega živeža. Jedli smo to, kar smo ukradli. 8. septembra sem bil zopet v hudem boju; ranjenega so me poslali v bolnišnico v Celovec in sem upal, da mi ne bo treba več iti v Galicijo v bojno črto. Toda motil sem se. Komaj sem nekoliko ozdravel, so me že zopet poslali na bojišče. Toda hudih bojev nisimo več imeli, ker smo vedno bežali. 30. decembra je bil naš oddelek zajet in prišel sem v rusko vojno ujetništvo. Peljali so nas takoj v ozadje, kjer se je nam pridružil še več ujetnikov. Ko se nas je nabralo nekaj nad en tisoč so nas začeli voditi v Rusijo. Prvo noč smo ves čas hodili. Živeža nam niso nič dali. Hodili smo 18 dni brez vsake zadostne hrane. Potem smo pa dobili vsak dan nekoliko ruske kaše. Snega in blata je bilo do kolen po vseh cestah. Ko smo prišli na rusko mejo, so nas naložili v železniške vozeve. Odpeljali so nas v Kijev, so nas še enkrat natančno preiskali. Od tu smo se odpeljali v lembersko gubernijo. Vostli smo se 16 dni in noči. Od železniške postaje smo hodili še 40 km v ujetniško taborišče. Vlada je velik mraz, mi pa skoro nobene obleke. Na poti so trije zmrznili. Ljudje so bili usmiljeni ter so nam pomagali, kjerkoli so le mogli. V tem taborišču je izbruhnila bolezen vled nezadostne hrane in okužbe in je veliko ujetnikov umrlo. Spati smo morali na golih tleh in hrana jako slaba. V tem taborišču smo bili mesec dni. Iz tega so nas prestavili v drugo, kjer je bilo še slabše. V drugem smo ostali 14 dni. Spomladaj so nam dali čevlje narwane iz li-povega lubja, ter nas poslali na kmete. Toda mesto na kmete so nas odpeljali v mesto Orlov, kjer so nas zdravniki natančno preiskali. Bolane so odpeljali v bolnišnico in zdrave pa v mesto Luharsky, Jekaterinoslavskaja gubernija, kjer so železne tovarne in peči za koka. Tu smo potem ves čas delali. Plača je bila 20 kopejk na dan, (100 prejšnje vrednosti). Hrana je bila bolj slaba. Stražnik nam je vedno nosil iz bližnje prodajalne ako smo hoteli kaj imeti. Po revoluciji so se razmere tudi za nas veliko izboljšale. Hrana smo dobivali boljše in bili tudi bolj prosti. Površili so nam tudi plačo. Toda kmalo je tovarna ustavila delo in nam so pa rekli, da lahko gremo kamor hočemo, da smo prosti. Zbrala se nas je takoj večja množica Slovencev, ter odšli proti naši domovini. Do Rumunije smo bili prosti, toda tukaj so nas pa zaprli štiri dni in nato pa odpeljali nazaj v Lugačsk ter zaprli v neko vojašnico. Tu so mene določili za kuharja in radi tega se mi še ni godilo preslabo. Ko so se boljševiške čete umaknile pred Nemci, tudi mi nismo hoteli čakati Nemecev. Kolikor nas je bilo Slovencev, smo takoj zopet ubrali najbližjo pot proti domu. Toda, komaj smo prišli v Avstrijo, so nas že zopet vtačnili v taborišče, kjer so nas imeli zaprte en mesec. Prej še nisem vedel, kaka lakota je v Avstriji in tudi jaz nisem prej še tako stradal, kot tukaj ta mesec. Osem moč je dobilo samo eno štruco kruha in kakega. Misli sem, da imajo Rusi slab kruh, toda tukaj pa še imenovati nisem mogel kruha, iz takih zmesi je bil. Čez en mesec smo dobili po dva meseca dopusta. V tem času sem pa zelo nevarno zbolel in ta bolezen me je rešila, da mi ni bilo treba iti v Italijo, kamor so morali iti drugi moji tovariši. — V novi Jugoslaviji sem bil pa tudi že ranjen. Delal sem namreč "erozine vaje" na Koroškem, kjer so preganjali Nemece iz slovenskih krajev. Me ne so sedaj vpsilili kot stotnjškega krojača pri trenu. Ko so v

ročnimi granati pobijali ribe v reki Dravi, sem jaz šel ravno čez most, ko je neka granata eksplodirala v bližini mene. Drobce me je ranil v nogo. Toda sedaj sem zopet zdrav, in sem doma, ter premišlujem, kako so me preganjali časi let sem in tja, tako dolgo, da sem dobil sive lase. Med tem časom bi si lahko kaj pripravil, tako sem pa takorekoč bežal. Kolikorkrat se že kesam, zakaj da nisem šel prej v Ameriko, ko bi lahko šel in sedaj pa ni mogoče, ker je vse zaprto.

Na ta način je trpelo brezštevila naših rojakov v zadnji vojni in čemu? — John Dobejaka.

Chicago, Ill. — Družabno življenje v Chicagu je bilo do zadnjega časa precej mrtvo. Šele zdaj se je začelo obračati nekoliko na bolje. Dramatika je spala spanje pravičnega dolge mesece, šele mrzli novemberški vetrovi so jo zopet zdramili. V nedeljo 16. t. m. je vprizorilo mladeničko društvo "Danica" igro "Tekma", ki je, ako vpostevamo vse okoliščine, še precej dobro izpadla. Igralec so se potrudili storiti vse najboljše v njih moči in par jih je bilo mestoma prav dobrih. V splošnem pa je bilo govorjenje prethito, ali pa je bil sunder v dvorani prevelik, tako da nismo razumeli niti četrtine, kar se je na ozdu govorilo. Zdi se mi, da so igralci imeli tudi premalo vaj. Samo še par vaj in igra bi bila najbč zelo dobro izpadla, pod pogojem seveda, da bi bilo tiho in mirno v dvorani. Ako občinstvo ne sliši, kaj se na ozdu govori, zgubi zanimanje za vse skupaj in zato ni čudno, da sem jih videl več, ki so med igro spali spanje pravičnega. Navada je tudi, da se presledki med posameznimi dejavnimi izpolnjuje z godbo, česar v tem slučaju ni bilo, zato so se zdele pavze zelo dolge in umorne. Naravnost neodpustno je pa, da se igra ne prične ob določnem času. Sicer je "lepa" slovenska navada, da se prične vsaka taka prireditve točno eno uro pozneje, kot je označeno v oglasilih, ampak čakati skoro cele dve uri čez določeni čas, je vseeno nekoliko prehuda preskušnja za ljudsko potrpežljivost. Upam, da pri prihodnji prireditvi ti nedostaki odpadejo in da bo slovenska dramatika še cvetela na čikaških odrih, saj imamo vendar zmogljive moči in dobre volje tudi ne manjka.

Slovensko pevsko in tamburaško društvo "Lira", ki je bilo zadnjih par let jako aktivno in vživelo najboljši ugled med čikaškimi Slovenci, je pretečno letoletje trpelo na boleznih, imenovani nesloga. Pripomniti je treba, da se ta nesloga ni porodila med članstvom samim, ampak je bila umetno zavejana od zunaj. Vsa znamenja pa kažejo, da so se te rane zacelile in društvo je zopet na pravi poti k napredku in razvoju. Vaje se zopet redno vrše in vsako nedeljo popoldne se zbirajo aktivni in podporni člani k domači zabavi v klubovih prostorih na jugovzhodnem vogalu Robey St. in 21. Place. Za vse, ki tako zelo pogrešamo družabnega življenja v Chicagu, je to gotovo razveseljiva vest. Upamo, da klub Lira ne bo krenil v začrtane poti in se ogibal vseh verakih, političnih in osebnih primerei ter goji umetnost godbe in petja, poleg tega pa služil zabavi in prijateljskemu razvedrilu vseh. V dolgih zimskih večerih in dolgočasnih nedeljskih popoldnevih posebno občutimo mrzlo velikomestno puščabo in to nas bo vleklo, da se zopet zbiramo okoli naše Lire. Peveči ali nepeveči, val ji ljubite lepo slovensko pesem, sladko jugoslovansko godbo in prijateljsko zabavo, pristopite! Posebno pa se pozabite na "Chop Suey Party" v soboto zvečer, 22. novembra!

Ljubitelje narave opozarjam na razstavo svetle v rastlinjaku Garfield parka. Traja do 30. novembra in je res vredna, da si jo ogledate. Rastlinjak Garfield parka je še sam na sebi znan, kot eden najlepših, če ne najlepših, v Ameriki. Tu so zbirane tisočere rastline in cvetlice iz vseh delov sveta. Vsi poznate banane, pa morda še niste videli dreves, na katerih rastejo. Poznate kavo, a še niste videli kakavovega grma. Poznate kavčuk ali gumi, pa najbrž ne poznate dreves, od katerih se pridobiva. Poznate sladkor, pa še niste videli sladkornega tr-

sa. Slišali ste o bujnem rastlinsvu tropskih krajev, videli pa jih še niste. Pridite in ogledite si, saj rastlinjak je odprt vsakemu od osemih zjutraj, do desete ure zvečer. Pozdravite vas bodo karmelije iz Kitajske, palme iz južne Amerike, kakti iz Mehike, velikanška praprota iz Nove Zelandije in velika zbirka čudovitih rastlin iz bajne Indije, južne Afrike, Filipinov in kdo ve od kod še. Brezdvomno najlepša pa je sedaj razstava krizanten, ki traja, kot še omenjeno, do 30. novembra. Te jesenske cvetke se v nobeni deželi na svetu ne negujejo a tako skrbje, kot v Ameriki in na Japonskem. Vrtnarska umetnost je s križanjem in skrbnim negovanjem izpraprte, male krizante me vzgojila "naravnost čudovite eksemplarje. Tu so rastline s cvetjem tako malim, kot marjetice, potem večje in večje, da dosežejo posamezni cveti velikost kroglje za balinanje". Od snežnobelega cvetja so barve prelivajo v čudoviti nijansah v žvepleno rmen in krvavordeče. Moral bi biti umetnik, da bi mogel navesti vse barve in oblike cvetja. Dobite rastline s enim samimi cvetovi in druge, ki jih imajo do petsto ali več. Letošnja razstava je izredno krasna in bogata. Kot novost sem opazil letos rastline, ki nosijo ne enem stebelju petnajst vrst različnega cvetja. Na vsako vpcjico je namreč epljena druga vrsta, rastlina pa izgleda, kot krasen, umetno sestavljen šopek. — Oglejte si ta čuda narave in vrtnarske umetnosti, pa kmalu, dokler so rastline še v najbolj svežem in bujnem cvetju. saj cvetjeje v vsejje nam vsem! Pozabite za par ur na poulični dirincaj, trpkost in puščobo življenja in ledene zimske vetrove, ki žvižgajo med gošim drevmem, pa napisajte oči in dušo v tem svetliču naravnih čarov. Vaša lica bodo zardela, telo se vam bo pomladilo in sdelo se vam bo, da ste nekje daleč na solnčnem jugu, v deželi večne spomladi, kjer veličastne palme žive v mehkih vetrčkih in je vse življenje ena sama velika pesem sreče, veselja, cvetja in petja.

A. J. Terbovec.

Thomas, W. Va. — Premogarska stavka v tukajšnjem okrožju je popolna in sploh nihče ni mislil, da se bodo premogari odvažali v tako velikem številu. Niti en rov ne obratuje in je tudi vse mirno, kot bi sploh premogarska industrija zašpala. In kakor se poročila iz drugih naselbin je leto. Sedaj čakamo na odlok iz gl. stan. U. M. W. of America, kedaj bodo nas pozvali nazaj na delo. Dosedaj še ni prišlo ničesar. Kakor sem slišal razne premogarje, se bodo držali zaključkov in sklepov zadnje konvencije v Clevelandu, na kateri so pravilno izvoljeni nastopniki premogarjev prišli do zaključka, da smo mi premogarji upravičeni do večje plače, boljših delavskih razmer in do krajšega delavnika, da bomo lahko delali celo leto in ne samo nekaj dni in potem dobili početnice zopet nekaj časa itd. V vseh teh naših bojih pogrešamo delavskih listov, ki bi poročali resničnih položaj, ne pa to, kar velebitniški špekulirajo poročila v listu, namreč same laži. Tako sem pred nekaj dnevi čital v nekem slovenskem dnevniku, ki se nazivlja glasilo slovenskih delavcev v Ameriki, da premogorovi v W. Va. obratujejo in da je odšlo iz tukajšnje okolice nad 50 železniških voz premoga v mesto Charleston. To je vse iz trite izvito in take vesti prinašajo je velebitniški listi. Krivda ne sadene toliko datične urednike, ki so ponatili iz velikih angleških listov dotične vesti, ker dobro vem, da je jako težavno dobiti pravih vesti o položaju. Toda nekoliko bolj previdni bi pa bili lahko, ker se lahko vedo, koliko se je znanosti na vesti o delavskem položaju, katere prinašajo špekulirajo listi. Znano je že namreč, da v kraju kjer se vrši stavka navadno prizadejo velebitniški interesi vedno kričati, da se je tolika in toliko sto ali še celo tisoč delavcev vrnilo na delo. To je vse samo poteza velebitnišmanov, da varajo občo mnenje in delavce, da so v zmoti. Toda splošna sodba tukajšnjih premogarjev je pa, da ostanejo zvesti zaključkom konvencije in v ukrepen naših gl. uradnikov premogarske organizacije. Rane prodaje in druge neskladnosti prizadetih krogov imajo pa toliko učinka na nas, kot laški smeg na letošnjo zimo. Vsi premo-

gorovi podirajo in niti en premo-gar se še ni toliko izpozabil, da bi šel na delo. Toilko v pojasnilo o-nim, ki hočejo vedeti, da tukaj ni stavke. Nekateri so pričeli tudi poročati o tukajšnji zadrudni prodajalni in hočejo vedeti nekateri stvari, ki so v odločnem nasprotju z resnico. Tukajšnja zadrudna prodajalna napreduje prav dobro, kljub vsem zaprekam sovražnikov delavca. Nasprotniki so nekateri tukajšnji trgovci, katerim nobeno sredstvo ni preumazano in podluzujejo se tudi laži, da bi uničili našo zadrudno prodajalno. Kakor se je govorilo, so hoteli nekateri trgovci podkupiti odbor-nike zadrudne prodajalne pri nakupu potrebnega prostora za zadrudno prodajalno. Kaj je bil njihov namen, se lahko razvidi; postaviti so hoteli naše odbornike v slabo luč pri delničarjih zadrudne prodajalne. To govorico so raznesli edino naši nasprotniki in so sami lažnjivi. Kajti dotični odborniki, o katerih se je govorilo, da so bili podkupljeni, so pozvali, da naj se oglasi dotična oseba, ki je podkupila odbornike in naj pove, katere se dosedaj še ni oglašila. Opozarjam vse delničarje naše zadrudne prodajalne, da naj se nikar ne odraja na take laži ter da naj podpirajo zadrudno prodajalno. Koristi tud zadrudne prodajalne imamo vsi delavci, ker dobivamo ceneje in boljše blago. Odbornike pa opozarjam, da delujejo v korist zadrudne prodajalne in naj pazijo na dobro urado vanje ter poslovanje v zadrudni prodajalni. Posebno še opozarjam one delničarje, ki še podpi-rajajo nasprotnike, kakor se čuje, da naj nikar ne pljujejo v svojo lastno skledo. Ni dovolj biti samo delničar ampak biti mora tudi dober odjemalec. — En delničar za vas.

Red Lodge, Mont. — V tukajšnji okolici je že zapadel do pet čevljev visok sneg in še vedno naluje. Sicer pa imamo sedaj dovolj časa posodeti pri gorki peči ter razmišljati naše tužne razmere, v katerih se nahajamo. Kajti valed trmoglavosti premogovniških baronov smo tudi tukaj vsi premogarji na stavki, kakor sploh po vseh drž. državah, kjer so premogari organizirani v U. M. W. of America. V tukajšnji okolici je okrog sedem sto premogarjev na stavki. Stavka se vrši prav mirno in se sploh ne opazi, da je stavka. In upam, da se bo tudi vršila tako mirno, ker se prav nič ne vemo kdaj bodo nas voditelji porvali na delo. Kakor se čuje, da prej ne, dokler ne dobimo to, kar je odločila konvencija v Clevelandu. Sicer pa gotovega ni prav nič, ker so gl. uradnikom naše organizacije zavezali jerike kot je bilo poročano v raznih listih. Stali bomo pa na strani naših voditeljev zvesto in bomo le te poslušali katere smo izvolili in nobenih drugih klepetalij ne, katere so najeli premogovski baroni, da razpčijajo cele kope laži med svet.

Rojaki v drugih naselbinah se zavedajo, da se morajo izobrnjavati na političnem in gospodarskem polju, ako hočejo izboljšati svoj položaj. Valed tega so le v mnogih naselbinah zgradili svoje lastne dvorane, v katerih prirejajo svoja društvena zborovanja. Tudi tukaj se je izprošila pred nekaj časom koristna ideja, da bi zgradili svoj lasten dom, v katerem bi lahko občrščavali svoje društvene seje, predavanja in razne shode. Toda ta ideja dosedaj še ni prišla med širšo maso tukajšnjih jugoslovanskih in se sliši ne opaja kakoga posebnega zanimanja. Verok temu je najbrž naš prirojena naravnost in nezaintenzije za občni napredok. Nekateri se izgovarjajo, da je kaj takega ne mogoče v tukajšnji naselbini, ker nias je prevelik in da je sploh ne potrebna na kaj takega misliti. Toda vprašam vas, drugi rojaki, kajta so pa postavili Pinci in Italijani svoje lastne dvorane? Ako so to smogli, kajta bi pa mi naš kraj ne tudi omi navadili prijetni delavci. Toda v tem je ta razlika, da se oin zavedajo, da je stvarnik mogoč edino le s izobrnjavami. Valed tega opozarjam na vse tukajšnje delničarje, da delo na "Slov. glas." ne se odlažajo se na nekaterih drugih slabih navedbah. Z vsakim dnem se vse napreda in ni upanja, da bi našo ustavilo. — Terbovec.

Jeklarska stavka.

Obrat v žičarni stoji. Rockdale, Ill. — (Izvirno poročilo). — Jeklarska stavka v tu...

Kompanijski najemniki se seveda trudijo, da izzovejo nemre, toda dozdaj niso posrečili njih nameni.

Rockdale je majhno industrijsko mesto, v katerem je več tovarna. Žičarna pripada med največje tovarne. Opekarna ne more obratovati, ker ni premoga. Tovarna American Can kompanije obratuje s polno paro. V nji delajo večina mladi ljudje, mladeniči in dekleta.

Dobro je, da delavci prevdarijo, ki imajo svoja posestva v Rockdalu, kdo bo plačal tistih štiri-deset deputijev, ki pridejo v Rockdale vsako jutro in zvečer. Kakor so si delavci pri volitvah postljali, to zdaj imajo. (Jeklarski stavar.)

Deputiji so streljali na jeklarske stavarje.

Youngstown, Ohio. — Zamorski stavarokazi so provocirali jeklarske stavarje, nakar so deputiji odprli ogenj na stavarje. Neki stavar je bil zadet v nogo. Neki zamorski stavarokaz, ki se je obnašal zelo protokatorski, je bil malo opraskan. Voditelj stavke priporoča jeklarskim stavarjem, naj bodo mirni in se ne dajo provocirati.

Premogarska stavka.

Privatna podjetja ne dobe premoga.

Cleveland, O. — Premogovna komisija je zaključila, da se dovaža premog le takim podjetjem, ki so klasificirana kot splošna potreba. Nekatere tovarne bodo morale prenehati z obratom, druge bodo pa prišle na omejitvi obrata.

Fomanjkanje premoga v severozapadu.

Duluth, Minn. — Dovažanje premoga je bilo ustavljeno takim tovarnam, ki niso uvrščene med podjetja, ki služijo splošni potrebi.

Rudarji so znova zastavkali v West Virginiji.

Charleston, W. Va. — Tukaj so zastavkali rudarji, ki so vrnili na delo, ker je superintendent naznanil, da kompanija ne bo več odrgala prispevkov za rudarsko organizacijo.

Poločaj v Kansasu.

Franklin, Kan. — (Izvirno poročilo). — Rudarji v Kansasu počivajo in splošna sodba je med njimi, da se ne vrno na delo, dokler ne bo napravljena zadovoljiva pogodba.

Poročila, ki jih prinašajo članki o stavkovnem položaju so lažnjiva. V dokaz naj služi tole: Neki rudar je prišel iz Oklahome in se je žudil, da delo počiva v kansaskih rudnikih, ker je štjal v oklahomskih listih, da rudarji delajo.

Rudarji ne razumejo sodiščnih prepovedi, ampak pogosto se slišijo opazke, da se premog ne more kopati s pisalnim strojem, zaradi tega upajo, da bo vlada nepristransko sodila o rudarskih zahtevah.

Rudarji pravijo, da so poročila o izrednih rudarskih mesedah pretirana, ki se nikakor ne našajo na povprečnega rudarja. Tak povprečni rudar sem jaz. V zadnjih desetih mesecih sem zaslužil \$1.050.10. Očividno je, da rudarjeva družina ne more živeti s takim zaslužkom, ker so živčne cene izredno visoke.

Med tujezemskimi rudarji kroji govorica, da si poiščejo delo v drugih industrijah ali se pa izselijo, če se življenske razmere med rudarji ne obrnejo na boljše. (Poročevalec.)

Poločaj v Lincolnu.

Lincoln, Ill. — (Izvirno poročilo). — Tudi tukaj se rudarji odločili ovdje iz rok prvega tega meseca in čeprav je bil razposlan preklet stavkovnega razglasa od odborikov rudarske organizacije,

so rudarji ortali doma. Vršilo se je zborovanje podružnice rudarske organizacije štey. 234 in 815, na katerem je bil storjen sklep, da se rudarji ne vrnejo na delo, dokler ne bodo priznane zahteve rudarjev od strani remogovniških podjetnikov. Rudarji se jeze nad profitarji, katerim se ne zgodi ničesar, čeprav navijajo "ceno navzgor. (Stavkar.)

ŽELEZNIŠKI BANDIT SE ŠE POSMEHUJE.

Medicine Bow, Wyo. — Bill Carlisle, železniški bandit, se še veseli svoje svobode in smeje oblastvenim organom, ki ga dove. Deputiji so preiskali vso okolico, kjer je bandit skočil z vlaka, toda bandit je izginil, kakor da se je vdrl v zemljo. Zvečer je dospela ameriška kavalerija, ki se je razdelila v patrulje, da poišče nevarnega železniškega bandita. Tudi ta trud je bil zastonj.

Uradniki Union Pacific železnice izjavljajo, da morajo pjeti bandita, kajti noben vlak na pacifični železnici ni varen pred njim, dokler ni bandit zopet na varnem v kaznilnici.

Nihče zdaj več ne verjame v govorico, da je bandit bil ranjen, ko je skočil z vlaka. Kajti, če bi ropar res ranjen, bi mu ne bilo mogoče pobegniti.

Železniška družba je pri volji potrošiti sto tisoč dolarjev, da ujamejo bandita. Lovili in iskali ga bodo menda s krvnimi psi in letali.

Bandit je rekel večkrat kaznilniškim paznikom, da naj dobro pazijo nanj, ker bo pobegnil ob prvi priliki. Ropar je bil svoječasno učitelj v nedeljski šoli.

WILSON IMA ODLOČITI O NEMŠKIH LADJAH.

Washington, D. C. — Državni department javlja, da spor med Anglijo in Ameriko radi osmihih nemških parnikov šaka na odtok predsednika Wilsona.

POTREBUJEMO MLADENIČE in MLADE MOŽE

za oddelek pri raspošiljanju raznega blaga.

Potrebujemo vas za delo pri raspošiljanju raznega blaga, za zavijanje, pakiranje, in odrejanje naročenega blaga za naše odjemalce.

Za tehtanje poštnih paketov, zavitkov, naročil itd.

Dobra začetna plača, zelo ugodna prilika za napredek.

Stalno delo.

SEARS, ROEBUCK and Co.

Delovne ure so od 8 do 4.45

Ob sobotah dopoldne.

Homan ave., Arthington St.

POTREBUJEMO Iščeno kuharico

5621 Northumberland Ave. Pittsburgh, Pa. (Tel. Bell Phone: Hazel 3506.)

V ODGOVOR PROMERICILJI KUHAJ SAM DOMA! Iz našega izvrstnega Malta in hmelja napravi lahko vsak sam dobro pivo, katero vas osveži in okrepča kot v starih časih. 10 galon pijače za \$2.35. Pišite še danes, dokler se lahko pošljemo po pošti vas potrebna navodila. Kakovost je jamčena in pri večjih naročilih damo popust.

Frank Ogler, 6401 Superior Ave., Cleveland, Ohio. Za Collinwood sprejema naročila Matt Petrovič Candy Store, 15617 Waterloo Rd., Collinwood, Ohio.

ŽELITE POTROVATI DOMOV?

Če želite potrovniti letak ali no, pišite ali pa pridite v svojo izdano berilo k naši trditvi.

EMIL KISS, 123 Second St., New York, N. Y.

POTREBUJEMO DEKLETA in ŽENE ZA DELO V URADIH PRI RAZPOŠILJANJU BLAGA

in V RAZNIH DRUGIH ODDELKIH

SE NE ZAHTEVA POSEBNE SKUŠNJE

POMOČNICE ZA RAZNA DELA.

Znate dobro računati?

Znate čitljivo pisati?

Znate pisati na pisalnem stroju?

Znate kopirati, ste li pri volji raznašati pisma in naročilne listne v razne urade?

Mi vam damo stalno delo, dobro plačo in priliko za napredek.

Potrebujemo moči pri raspošiljanju blaga.

Močne, točne, izobražene dekleta in žene za zavijanje, pakiranje, tehtanje in prebranje zavojev in ekspresnih naročil.

Potrebujemo razne moči pri blagu

Dekleta in žene, nad 16 let stare, za zlaganje, preštevanje, pregledavanje pakiranja poštnih in drugih naročil v oddelku, pošiljanja blaga.

Zelo ugodna prilika za napredek.

SEARS, ROEBUCK and Co.

Delavne ure od 8 do 4.45.

Ob sobotah dopoldne.

Homan Ave., Arthington St.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

POTREBUJEMO MLADENIČE, nad 16 let stare.

Mi potrebujemo mladeniče za delo pri raznem blagu, uradne oddelke in za različna dela. Se ne zahteva posebne skušnje. Dobri prostori in prilika za napredek za delavne mladeniče.

SEARS, ROEBUCK and Co.

Delavne ure od 8 do 4.45.

Ob soboto dopoldne.

Homan Ave., Arthington St.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Chicago.

Slovenska Narodna Podporna Jednota. Ustanovljena 8. aprila 1904. GLAVNI STAN: 2687-89 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS. GLAVNI ODBOR ZA DOBO 1919-1922. Izvrševalni odbor. UPRAVNI ODBOR. PREDSEDNIK: Vincens Cakober, 2687-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. PODPREDSEDNIK: Anton Husar, Box 140, Cazenovia, Pa. TAJNIK: JOHN VERDEBAR, 2704 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. TAJNIK BOLNIŠKEGA ODBORA: Paul Berger, 2687-89 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill. BLADNIK: Anton J. Terbovec, Box 1, Clevelo, Ill. UPRAVITELJ GLASILA: Filip Golina, 2687-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

NEIZUČENE DELAVKE POZORI

Dekleta in mlade žene čitajte to. Tukaj se vam nudi vaša ugodna prilika, da zaslužite lep denar skozi vse leto.

PRIUČITE SE ROKODELSTVA

Naučite se delati pri "punč-presi" v splošni tovarni. Hrana po ceni. Kramni okolica.

Oglasit se pripravljene za delo ob 7.30 zjutraj pri:

CONTINENTAL CAN CO., INC. 221 S. Halsted St., Chicago.

POTREBUJEMO MLADENIČA ZA DELO V URADU.

Mora biti nad 16 let star. Ugodna prilika za napredek. Oglasi naj se takoj:

H. J. HEINE, 342 N. Western Ave., Chicago.

GRAMOFONSKE PLOŠCE

Velika zaloga ur in slatnine. Wm. Sitter Co. 5805 St. Clair Av. Cleveland, Ohio

"PAZITE NA MENJAJOČE CENE."

Še danes je mogoče pridobiti denar v stare domovine in steer na Slovenske v kromah, v kraja nasodene po Italijanskih pa v hrak.

Table with exchange rates: 100 kron \$1.80, 200 kron \$3.60, 300 kron \$5.40, 400 kron \$7.20, 500 kron \$8.50, 1,000 kron \$16.00, 5,000 kron \$80.00, 10,000 kron \$160.00

Potuj se tudi lahko v stare domovine, toda parniki so pomagaljani; tisoč ljudi šaka na prostor, a parnikov je na sedaj le kaj malo, zato je bolje, da vsakdo malo potrdi, da se razumejo stitljajo.

Za pojasnila pišite na: FRANK SAKSER, 22 Cortlands St., New York, N. Y.

Prazniki se bližajo! Ob tem času navadno vsako slovalno otro vilita veselo. Vsi sorodniki doma v stari kraj ali vili tega vesolja so nad 4 leta, da pa njih napravilo te veselje, pošljite njim vaš najljubši darček, to se stori. NAJHITREJŠE ZANESLJIVEJŠE IN NAJČENEJŠE s tem, da pošljete preko nas vaš denar, vsem drugim v stare domovine. Slava pa tega ne odlašajte, ako želimo, da se spraznjuje na boljše in novejšino praznike, kar poita je sedaj zelo običajna in stih v starih krajih so nala stidh-žene. Zapomnite si, da če najraj vesolja za praznike napravite strojem v domovini ali jim pošljete denar. Ako hudo šali kaj vaš poslanila o našem podjetju in poslovanju, naj se obrne do nas za pojasnila in cenilo, katere dragoceno pošljemo vsakemu brezplačno na njihovo željo. Pišite na: John Nemeth State Bank 1007 Second Ave., cor. 8th St., NEW YORK CITY

NEW YORK JE SREDIŠČE SVETOVNEGA PROMETA V VSEH OZIRIH. Določimo pošiljate — Potovanje v stari kraj — Svoje in prijatelje dobiti in domovino sam — vse to se izvrši najhitreje in najzanesljiveje v veliki New York s poravnavanjem v obse znane, nad DVAJSET let obstoječe ter stali našim rojakom prijazljeno. POTNIŠKE PISARNE IN BANKE EMIL KISS. Ta trditva pošlja denar cenovno, hitro in po najnižji ceni, vsakemu vso poročilno družino, lastnično menično (DRAFTS) na vse množico denarne sredstva, spoznana denarne vloge, jih obratuje od denar vilitve in lupljuje vloge brez odpovedi. Za trditva vam dajo GARANCIJO za vse poslovanje. Če kaj potrebujete, NE poskušajte drugje, temveč vselij spraznjuje to trditvo na pojasnila, katara dobita brezplačno. Pišite ali pridite osebno na: EMIL KISS, 133 SECOND AVE., cor. 8th St., NEW YORK, N. Y. Vstanovljeno 1886. Phone: Orchard 4230. Pod nadzorstvom državnega banknega oddelka.

NAPREDEK. "Prosveta" piše za blagostanje ljudstva. Ako se strinjaj s njimi idejami, podpiraj trgovca, ki oglašajo v Prosveti. — V zalogi imamo vse za vsakdanje potrebščine po zmerni ceni. ANTON SORNIK, Hernalde, Pa.

NAROČNIKOM V POJASNILO. Za oglaševanje odgovorni le oglaševalci sami. Mi ne sprejemamo do njih nobene odgovornosti. Vsek, kdor kaj kupi in oglašev in do mi ni všeč, naj sam sebi pripiše. Vseke odgovornost in posledice naj nosi vsak sam. Upravitelstvo lista.

Inozemstvo.

Klerikalci hujkajo proti avstrijski in čehoslovaški republikl. Dunaj. — Po vseh deželah, ki so nekoč tvorile Avstro-Ogrsko, se je pojavila katoliška agitacija za vpostavitvev monarhije. Propaganda je zlasti živahna na spodnjem Avstrijskem in na Slovaškem. Slovaški katoliški duhovni, ki so v zvezi z bivšimi avstrijskimi uradniki, kateri so izgubili službo valed ustanovitvenja čehoslovaške republike, hujkajo kmete proti čehoslovaški vladi in priporočajo avtonomno slovaško kraljevstvo, ki se naj združi s Ogrsko. Duhovniki v Avstriji pa hujkajo kmete, da naj blokirajo Dunaj in na posljeje nobenih živil v mesto, ki je sedež "brezverske" socialistične vlade.

Rezultat sovjetske zmage v Sibiriji.

London. — Brezlična brzjavka iz Moskve, datirana zadnje sobote, se glasi, da so rdeče čete do 11. novembra prodirle v ravni črti 333 milj v Sibirijo in okupirale 83,000 čtirajških milj ozemlja, ki vključuje pet velikih mest. Ujeti so bili celi trije polki s enim divzijskim in štirim polkovnimi štabi Kolčakove armade in plen znaša poleg velike količine streliva in orožja tudi pet milijonov pudov koruze.

Vrhovni svet odgovoril Jugoslaviji.

Pariz. — Vrhovni svet mirovne konference je zadnje sredo odgovoril jugoslovanski delegaciji na noto, ki zahteva modifikacije v pogodbi s Avstrijo glede na točke o takozvanih pravicah narodnostnih manjšin. Odgovor ni znan v celoti, toda povedano je toliko, da zavezniki svet ups, da bo Jugoslavija zdaj zadovoljna.

Tisoc kandidatov na Rumunskem.

Bukarešt. — Rumunija je v teku velike volilne borbe. Izvoliti se ima 214 poslancev v parlament, toda kandidatov je okrog tisoc. Vse stranke imajo svoje kandidate.

Novi nemiri v Egiptu.

Kairo, Egip. — 17. t. m. so tukaj bil iponovni boji med rebeli in policijo, ki je streljala iz revolverjev in ranila dva rebele. Mnogica je nato naskočila policijsko postajo in jo zažgala.

Rusija se hoče iznebiti analfabetov.

London. — Iz Moskve poročajo, da je sovjet v Petrogradu odredil, da se mirajo val analfabeti v starosti od 17. do 50. leta naučiti čitat in pisat v šestih mesecih, ako se ne nauče, tedaj bodo pomaknjeni v nižjo živčno kategorijo. Naredba določa, da ima vsaka prizadeta oseba pravico odtrgati si dve uri od dnevnega dela za obisk šole.

Ogrski monarhisti so se podali.

Kodanj. — Iz Budapešte je prišla vest 20. t. m., da je Stefan Friedrich, ogrski predsednik, obvestil zavezniškega poslance Clerka, da poda ostavko, kakor zahteva vrhovni svet v Parizu. Na njegovo mesto pride Karl Huszar, sedanjji naučni minister, ki bo poskusil organizirati koalicijsko vlado.

Atentati na neodvisne socialiste v Nemčiji.

Berlin. — V terek je bil izvršen ponosen napad na Georga Ledebourja pred zbornico narodne skupščine. Napadalec je nameril revolver nanj, toda stražnik mu je pravočasno izbil orožje iz roke. Ledebour je eden voditeljev stranke neodvisnih socialistov.

Aretacije socialistov v Budapešti.

Pariz. — George R. Clerk, zastopnik zaveznikov v Budapešti, poroča, da je sedanja ogrska vlada ukazala zapreti več socialistov. Clerk je protestiral proti zapirahju, kajti po njegovem mnenju ni bilo poverda za to.

Enajst Egipčanov ubitih.

London. — Iz Kaira poročajo, da so britske čete streljale na egipčanske revolucionarje 18. novembra in enajst je bilo ubitih in 60 ranjenih. Egipčanska vlada je resignirala, ker ni bila zadovoljna s Milnerjevo komisijo, katero je poslala angleška vlada v Egipt s namenom, da preiskuje zadnje revolucije.

Nasi vodeni evangelisti, ki nas hočejo po silil izveličati in za lase potegniti v kamelina nebasa, so te dni snofali papriko v državi Ohio (Volhaj-jo). Fantje, ki so se borili za svobodo in demokracijo v strelskih jarkih Francije, so pokazali, da jo znajo braniti tudi doma. Lepa bi bila ta, da bi gosposde poslanci, ki so sedeli doma na varnih zapečkih, stotisočim fantom, kateri so se borili za svobodo na evropskih bojiščih in zamagali — zdaj diktirali, kaj smejo imeti v svojih kletih in s čim postreči svojim prijateljem. Saj sem vam vedno pravil, da je Ohio domovina gostoljubnosti, sladkih deklet, vrlih fantov, krasnih vinorodnih bregov in božanske vinske kapljice, "ki srce nam hladi, mladi". Od samega veselja življam zdaj vsako jutro na teške znano melodijo "Beautiful Ohio", da se plašijo golobji in vrabeji na strehah. And other gents who see me kick up my howdydo, cut out the teardrops streamy and they are happy, too.

znanilo je spravi! kar dva živa pijanca! V Izraelu je seveda završelo (saj Cleveland je vendar suh) in sorodniki baje pojajo šbogezi-urednika z golimi tomahavki okoli voglov. Izjava ameriške neodvisnosti govori, da so vsi ljudje rojeni prosti in enakopravni. Do tu je sicer vse res, ampak pozneje večina ljudi zafrčka svojo enakost in svobodo. Nekateri namreč postanejo uredniki, unijaki ali kakšni drugačni oficirji, nekateri se pa oženijo. Pa gre vas svoboda pogobe!

Mnogo ljudi si je že belilo glave, kaj je vzrok večnim mehikanskim revolucijam. Pa se je našel ženij, ki je razvozlati to uganko. Bil je to urednik nekake ameriškega mesečnika. Prinesel je stfiko, ki predstavlja sto žarnoskih mehikanskih senorit, gojcnk'neke višje šole. Spodaj je zapisal: "Sto vzrokov za mehikanske revolucije ... Jaz mu verjamem do zadnje pike. Saj vem, kako rebeliš se počutim, če me zadenejo žetki — o, pa rajši pustimo to."

Saj, ali ste že vzeli kakšnega stradanega jugoslovanskega nalenčka na board? Če ne niste, oglasite se pri najbližjem društvu SNPJ, in postregli vam bodo. Nobenega pestovanja ali tutnajanja Samo trideset grošev vas stane na mesec, that's all. Pečlar Gajžla si je napravil kar tri. Nekaj mesecev bo že nekako izhajal, potem pa začne regrat zeleneti. Nek pečlarski sobrat, približno moje starosti, katerega sem nagovoril, da je tudi adoptiral tri male Jugoslovance, za tri mesece, mi je zašepetal na uho, da otroci so že O. K., ampak, da naj mu ne pozabim povedati, če bo kdaj za oddajo kakšna bogata vdova, posebno farmerca. What'd you know about that! "Avša", sem ga zavrnil, "če zyem, za kaj takega, misliš, da bom tebi pravil!"

Važno za potnike.

KATERI SE NIMATE POTREBNIH LISTIN ZA POPOTOVANJE, NE HODITE V NEW YORK, DA SE NE PRIPEITI TUDI VAM ISTO KOT MNOGIM, KI ČAKAJO VEČ MESECEV NA ŠIFKARTE IN BOGATILJO ŠIDOVSKE AGENTE. OBRNITE SE NA NAS IN MI VAM BOMO V PAR DNEVIH PREKRABELI POTNE LISTE. ŠIFKARTO, NAJBOLJŠI PARNIK IN VSE, KAR SE POTREBUJE ZA POTOVANJE VSE TO PO NAJNIJŠI CENI; S TEM SI PRIHRANITE DENAR, TRUD IN ČAS.

OPRAVLJAMO VSE NOTAR-SKE POSLE (COMMISSIONER OF DEEDS), KUPUJEMO BONDE IN DRUGE VREDNOSTNE PAPIRJE. MENJAMO IN POŠILJAMO DENAR, IZVAŽAMO POLJEDELJSKE IN INDUSTRIJSKE STROJE TER VRAKOVSTINE STVARI V STARI KRAJ.

TVRDKA JE SLOVENSKA IN IMA DRAVNO DOVOLJENJE ZA POSLOVANJE TER JE REGISTRIRANA PO ZAKONU DRŽAVE NEW YORK. EUROPEAN TRADING AND EXPORT CO. 98 NINTH AVE. NEW YORK, N. Y.

LEO STRUKELJ IN V. HORAK, lastnika. Telegram: Slavica. Teleph. Chelsea 3968.

DR. JOS. V. GRAHEK edini slovenski zdravnik in ranocelnik v Pennsylvaniji. Zdravi vse otročje, ženske in moške bolezni. Uradne ure so: 10 ure zjutraj do 2 ure popoldan. Bell Telephone Cedar 2388 843 E. Ohio Street, N.S.PITTSBURGH, PA.

POTOP. Zgodovinski roman. Splani H. Sienkiewicz. Poslovni Podzvski.

"Sile ne bom rabil," je dejal sam pri sebi. "razun v najskrajnejem slučaju ... Sicer pa to ni moja volja, marveč knezov ukaz ... Hvalčno me ne sprejme, to vem, toda ako Bog dá, prepriča se časoma, da služim samo radi nje in radi restitve domovine Radzivilu."

Tako premišljeva je utrjeval Kejdane, kakor bi imela služiti v prihodnosti prestolnici njegove neveste. Medtem se je Volodijevski umikal hetmanu, kateri ga je besno preganjal. Toda postalo mu je jako tesno, kajti od Birše so se oddelki švedske vojske napotili proti jugu; vsahodni del dežele je imela v rokah ruska vojska, na potih v Kejdane pa je prežal hetman.

Zagloba je bil zelo nezadovoljen s tem položajem. Pogostoma se je obračal k Volodijevskemu z vprašanjem: "Dragi Mihael! Za rane božje, ali prodereš skozi ali ne!"

"O kakem naalju tu niti ne more biti govora," odvrne mali vitez. "Vi veste, da nisem plašljivec ter da sem pripravljen planiti celo na samega vruga ... Toda hetmanu ne vzdrižimo ... Ž njim se je težavno boriti. Saj ste vi sami rekli, da sme mi postviti, on pa je šleuka ... Učinim vse, kar mi je mogoče, da se mu izmuznem, toda če pride do boja, pa nas on gotovo pobije."

"A potem ukaže nas posekati ter vreči psom v gobe! ... Bog nas obrani in obvaruj! ... Naj pridemo raje v vsake druge roke kakor pa v hetmanove ... Ali bi ne bilo bolje, vrniti se k Sapiehi!"

"Sedaj je že prepozno, ker nam hetmanove in švedske vojske zapirajo pot."

"Vrag me je skušal, ko sem prigravarjal Sekretuskima, naj gremo k Radzivilu!" obupuje Zagloba.

Toda Volodijevski še ni izgubil nadeje, kajti kmetje in plemstvo so mu vestno poročali o gi-

POTREBUJEME DELAVCE za delo v KEMIČNI tovarni, pri oglju in acetatu apna. Oglasite se: KEYSTONE WOOD PRODUCTS COMPANY, First National Bank Bldg. OLEAN, New York.

POZOR PEVOVODJE! Iščo se slovenski pevovodja za poučevanje pevskoga zbora v večji slovenski nagelbini. Zagotovljena mu je lepa bodočnost, za njegovo eksistenco. Prednost ima Slovence. Za nadaljna pojasnila se je obrniti na naslov:—ANTON GRDEN, 1277 E. 58. Street, Cleveland, Ohio.

Za božične praznike.

Stara navada je še, da pošiljajo ameriški rojaki svojoem v starem kraju denarua darila za vsake praznike. Ta darila so bila vedno sprejeta s največjim veseljem, a letos bo to v toliki večji meri, ker je potreba toliko večja.

Vzako pošiljatev potom moje tvrdka je popolnoma varna pred izgubo in bo dospela na svoje mesto v najkrajšem, pri sedanjih razmerah možnem času.

- 100 kron za ..... \$ 1.80
200 kron za 3.50
5,000 kron za 88.00
1,000 kron za 16.75
8,000 kron za 88.00
10,000 kron za 165.00
25,000 kron za 410.00
50 lir za ..... \$ 5.00
100 lir za 9.75
500 lir za 48.00
1,000 lir za 95.00

POTOVANJE V STARI KRAJ. Štrajk v newyorickem pristanišču je končan. Promet z Evropo se sboljšuje in prihaja namaj v stari tir. 22. novembrom se ima pričeti reden tedenski promet na Francoski liniji. Kdor želi biti na Bošič doma, naj takoj piše ali pa pride na spodaj navedeni naslov.

POTNI LISTI. — Onim, ki nočejo zani imeti tega posla, proskrbim potne liste v kratkem času.

LEO SAKRAJŠEK, 70—9th Ave. NEW YORK.

NE MENJUJTE svoj denar, dokler nimate pojasnila glede parohodnih letkov, denarnih pošiljatev, možja in hranjenja denarja od EMIL KISS, bankir, 133 Second Ave., New York, N. Y.

banju knezove vojske ter stali na njegovi strani. Mali vitez se je torej zvižal kakor piškur, čemur se je bil naučil že v mladih letih v vojni s Tatarji in Kozaki ter se zlasti izuril pri knezu Jeremiju, ob čegar času se je odlikoval v nepričakovanih napadih ter v izbornem vodstvu oglednih čet med vsemi drugimi.

Zapet med Upito in Rogovim na eni ter Nevežo na drugi strani, je kolobaril nankrog na nekoliko milj obširnem prostranstvu, izogibal se neprestano boja z Radzivilom ter mučil njegove vojake, nad katere je udaril semtertje kakor volk, katerega proganjajo lovski psi.

Ko so dospeli še Kmiticevi jezdeci, je hetman zamašil z njimi vse špranje ter šel naposled sam pazit, da se ti dve krdeli naposed snideša drugo v drugim.

Bilo je to pri reki Neveži.

Polka, Neleškov, Ganehofov in dva poljezdecev pod poveljnštvom samega hetmana, napravili nekaj lok, čegar tetivo je tvorila reka Volodijevski se je nahajal s svojim krdečom sredi tega loka. Resnica, na jednom mestu je bila reka pripravna za prevožnjo, toda na drugi strani reka sta stala dva škotska polka in dve sto Radzivilovih Kozakov, ki so imeli s seboj šest poljnih topov, nastavljenih tako, da bi niti posamezniki ne mogli skozi.

Ta lok se je začel ožiti. Njegovo središče je vodil sam hetman. Sreča, da je napačila burna in deževna noč, ki je pretrgala lov na Volodijevskega. Pri tem pa je tudi obleženec ostale je za par štirajških vrst prostora, zaraščenege s trdišjem, a to med škoti, Kozaki in Radzivilovo vojsko.

Komaj je drugo jutro pobelili prvi svit listje po drevju, so polki odrinili naprej ter konečno dokli k reki in tu obstali nemi od začudenja. Za Volodijevskim je zginit sled; v trsiščju ni bilo žive duše. Hetman sam se je začudil ter razli naposled svojo jezo na častnika, ki sta stražila brod. Pa znovič ga je napadla nadaha, tako da so navzdiž že bali za njegovo življenje. Toda Radzivilova jeza je premagala celo bolezen. Častnika, ki sta stražila brod, sta bila obsojena k smrti, toda Ganehof se je potegnil za nju ter prošil knega poiskati poprej pot, po kateri jim je mogel zhežati plen.

VELIKA RAZPRODAJA vojaškega in mornarskega blaga in bivši dršvni kontraktorski ostanek rarnega blaga. Sestojed iz volnenih posteljnih pokralj, ševljev, visokih gumijevih čevljev, spodnje obleke, nogavic, flanelaste srajce, sviterjov, površnikov s ovčjo kožo in raznih drugih delov, ki nam jih ni mogoče vse naštet.

POSEBNOSTI: Karo syrnp 5 funtov kanva \$0.40
Prve vrste motle \$0.45
U. S. vojaški trpačni rujavi čevlji se dobe po \$4.75
U. S. vojaške olivne barve flanelaste srajce po \$2.75

Razprodaja se odpre v sredo jutro 19tega novembra, in se nadaljuje za več dni. Fridge zgodaj in se ognite velike grude. Potrebujemo prodajalca.

FEDERAL STORES CO., PITTSBURGH STORE, 208-210 SIXTH STREET, PITTSBURGH, PA.

Dobra zlatnina po zmernih cenah.

Fridge v naše stare in dobra znano prodajalno zlatnina ako želite dobiti dobre zlatnino po niski ceni. Mi smo v ti trgovini že 68 let in smo še vedno dali našim odjonom najboljšo vrednost. Mi se prodajamo slabega blaga za visoke cene. Naša je PRAVA prodajalna zlatnina.

Vi dobite pri nas pisno jamstvo za vsako blago, ki ga kupite od nas. Naše blago je vrhunski enake hot ga opazujemo. Vsako jamstvo je garantirano od dohrznano velike trgovine. Ure ..... 35 do \$ 250.00
Vertice ..... 1 do 50.00
Pretani ..... 3 do 25.00
Kruvntne igrle ..... 5 do 80.00
Diamanti ..... 5 do 1000.00

Louis De Roy & Bros. 544 SMITHFIELD ST., PITTSBURGH, PA. Make 68 letnino.